

Rozdział 1: Samoidentyfikacje

MOCAK z wielką przyjemnością przedstawia nową formułę Galerii Re, która pod szyldem „re:elementarz” przekształca się w angażujące miejsce spotkań i wymiany intelektualnej. Projekt re:elementarz jest kontynuacją *Elementarza dla mieszkańców miast*, inicjatywy rozwijanej w latach 2016–2025 w kamienicy przy ul. Adama Asnyka 7 w Krakowie przez Leonę Jacewską, Martynę Nowicką i Arkadiusza Półtoraka. Elementarz w swojej pierwotnej formie był miejscem spotkań artystów wizualnych i muzyków, galerią, klubem, miejscem rezydencji artystycznych i warsztatów. W formie obecnej stanowi laboratorium transdyscyplinarnych działań kuratorskich i „sondę” łączącą muzeum z jego otoczeniem społecznym. re:elementarz czerpie z doświadczeń *Elementarza dla mieszkańców miast*, by hakować program muzeum, otwierać je na współpracę z nowymi społecznościami i roszczeniście zastane formaty wystawiennicze. Na parterze budynku mieści się mobilne studio nagraniowe, gdzie przynajmniej raz w miesiącu odbywają się audycje pop-up radia, nagrywane przy udziale publiczności. Muzyka na żywo przeplata się w ich trakcie z rozmowami, wspólną lekturą i działaniami performatywnymi. Na piętrze pawilonu znajduje się przestrzeń warsztatowo-wystawiennicza. Aktualne informacje o ogólnodostępnych wydarzeniach, które organizujemy tu we współpracy z osobami i kolektywami zajmującymi się w Krakowie sztuką, kuratorstwem i animacją kultury oddolnej, znajdują się na stronie www.mocak.pl/re-elementarz.

re:elementarz

Osoby kuratorskie | Curators:
Martyna Nowicka, Arkadiusz Półtorak
Miejsce | Venue: Galeria Re | Re Gallery

7.3–14.6.2026

re:primer

Chapter 1: Self-Identifications

MOCAK is delighted to introduce a new format for its Re Gallery, which, under the banner of re:primer, is transforming into an engaging space for encounters and intellectual exchange. The re:primer project is a continuation of *The Primer for City Dwellers*, an initiative developed between 2016 and 2025 in a tenement house at 7 Asnyka Street in Kraków by Leona Jacewska, Martyna Nowicka and Arkadiusz Półtorak. In its original form, *The Primer* was a meeting place for visual artists and musicians, a gallery, a club, and a venue for artist residencies and workshops. In its current form, it is a laboratory for transdisciplinary curatorial activities, testing the waters and providing a connection between the museum and its social environment. re:primer draws on the experiences of *The Primer for City Dwellers* in order to hack the museum’s programme, opening the institution up to collaboration with new communities and breaking down existing exhibition formats. The ground floor of the building houses a mobile recording studio, where pop-up radio broadcasts are held at least once a month, recorded with the participation of the audience. Live music is intertwined with conversations, shared readings, and performative activities. The upper floor of the pavilion houses a workshop and exhibition space. Current information about public events that we organise there in collaboration with individuals and collectives involved in art, curating, and grassroots culture in Kraków can be found on the website <https://en.mocak.pl/re-primer-chapter-1-self-identification>.

O Samoidentyfikacjach

Punktem wyjścia dla kilkumiesięcznych bloków programowych w re:elementarzu są konkretne prace prezentowane w głównym budynku MOCAK-u oraz archiwa artystów znajdujące się w zbiorach muzeum. Biorąc pod uwagę profil programu MOCAK-u w 2026 roku – wystawy Ewy Partum, Kiki Smith i Eleanor Antin – do współtworzenia re:elementarza zapraszamy osoby, które na różny sposób ożywiają feministyczne dziedzictwo sztuki XX wieku. Hasła przewodnie każdego z sezonów – odpowiednio: *Samoidentyfikacje*, *Zgromadzenia* i *Ostatnie dni Pompejów* – nawiązują do tytułów prac trzech artystek. *Samoidentyfikacja* to tytuł rozpoznawalnego performansu Ewy Partum z 1980 roku, a także powiązanego z nim cyklu fotokolaży. Prace te sondowały pozycję kobiety w późnym PRL-u oraz stosunek ówczesnego społeczeństwa do kobiecego ciała. W re:elementarzu będziemy rozmawiać z artystkami, badaczkami i krytyczkami o współczesnych praktykach badania genderowych ról i norm. W tytule *Samoidentyfikacje* – parafrazującym tytuł performansu Partum i posługującym się liczbą mnogą – zawiera się również poszukiwanie tożsamości dla samego re:elementarza.

Wystawa: Doug Ashford, Ola Mądracka, ehh hahah & Suri Stawicka

W re:elementarzu zagościły prace czworga artystów, które na różne sposoby odnoszą się do przewodniego hasła sezonu. Zdania wpisane w grafiki Oli Mądrackiej trawestują cytaty z marksistowskich teorii społecznych, uwspółcześniając ich treść i wzbogacając je o aspekt genderowy. W pracach stworzonych specjalnie na wystawę Mądracka – artystka działająca na pograniczu sztuki i filozofii – pyta o to, jak status ekonomiczny, role społeczne i genderowe tożsamości wpływają na siebie nawzajem, kształtując relacje jednostek z otoczeniem. Na to, jaką rolę odgrywają w tych relacjach emocje oraz instynkty, zwraca uwagę Doug Ashford – amerykański artysta i pedagog, członek artystyczno-aktywistycznego kolektywu Group Material (1979–1996). Barwne pola nakładane na zdjęcia wycinków prasowych w wideo *Bunker 2* z 2016 roku nawiązują do sztuki abstrakcyjnej, której zadaniem według Ashforda jest ćwiczenie zdolności do współodczuwania z tymi, którzy i które czują inaczej niż my. Wystawę dopełnia rejestracja nowego audioperformansu ehh hahah i Suri Stawickiej, inspirowanego działaniami Ewy Partum z cyklu *Poezja aktywna* (1971–1973). W pracy duetu głosy deklarujące przywiązanie do rozmaitych tożsamości „rozsypują się” i scalają na nowo niczym frazy układane przez wiatr w akcjach Partum.

Ewa Partum, fotokolaż z cyklu *Samoidentyfikacja* | photocollage from the series *Self-Identification*, 1980, courtesy Ewa Partum, Fundacja Profile | Profile Foundation

Spojrzenie wstecz. Elementarz dla mieszkańców miast

Elementarz dla mieszkańców miast w 2016 roku założyli Leona Jacewska oraz Arkadiusz Półtorak, w 2017 dołączyła do nich Martyna Nowicka. Nazwa inicjatywy została zapożyczona z cyklu wierszy Bertolta Brechta traktujących o konformizmie, politycznym zaangażowaniu i mieście w Republice Weimarskiej – *Aus dem Lesebuch für Städtebewohner*. Początkowo miała być przypisana jedynie cyklowi wystaw poświęconych przemianom urbanistycznym i kulturowym w intensywnie gentryfikujących się miastach, takich jak ówczesny Kraków. Szybko przylgnęła jednak do miejsca i całego programu, w którym wystawom od początku towarzyszyły imprezy taneczne i koncerty – miejsce miało wspierać wymianę kontaktów pomiędzy krakowskimi środowiskami związanymi z muzyką elektroniczną i sztukami wizualnymi. Z czasem zaczęły pojawiać się w nim też projekcje filmowe, performanse oraz warsztaty.

W galerii na strychu przy Asnyka 7 spotykali się ze sobą debiutanci i artystki o międzynarodowej renomie, malarze i autorki instalacji, conceptualiści i twórcynie postinternetowe. W pierwszych latach działania w *Elementarzu* odbyły się wystawy Mateusza Kuli i Michała Soi, Jana Moszumańskiego-Kotwicy, Aleksandry Korzelskiej, Agaty Biskup, kolektywu Rozdzielczość Chleba, Mikołaja Małka, Łukasza Stokłosa, Justyny Mędrali, Vereny Blok, Karoliny Jarzębak oraz zbiorowa *Wystawa końcoworoczna. Przepowiednie*. Punktem zwrotnym w aktywności *Elementarza* stała się pandemia COVID-19. Częstotliwość wydarzeń wyraźnie spadła, ale coraz więcej miejsca w programie zaczęły zajmować działania warsztatowe i performatywne. Można zaliczyć do nich projekt *Węzły. Wiedze niekonwencjonalne* z udziałem Izy Szostak, Tomasza Węgorzewskiego i duetu Piotrowska/Szczęśniak – zorganizowany we współpracy z Wydziałem Sztuki Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie – oraz spotkania towarzyszące mikrorezydencjom Jana Możdżyńskiego i Marysi Lewandowskiej. W ramach kilku po-pandemicznych wystaw na strychu zagościły prace Marii Lobody, Marty Niedbał, Agaty Biskup, Moniki Drożyńskiej, Marysi Lewandowskiej, Marii Luizy Pyriik, a także – na zaproszenie gościnniej kuratorki Goschki Gawlik – Stefana Reiterera i Georga Petermichla.

Mateusz Kula, Michał Soja, wystawa | exhibition *Verwisch die Spuren*, 2016, fot. | photo: Adelina Krupski

krakowskiej sceny muzycznej i jej uznanych uczestników, DJ-ów z różnych stron Europy, a także artystów wizualnych eksperymentujących z nowymi mediami. Grali u nas Black Merlin, DJ SZY, Discomule, Andrew Ingram, Lua, Bakblivv, Katarina Gryvul, Justyna Stasiowska i Kinzo Chrome, a także – niemal za każdym razem – niezawodna DJ Charlie, czyli Leona Jacewska.

W ciągu blisko dziesięciu lat aktywność *Elementarza* ulegała zmianom, jej rzeń pozostawał jednak ten sam. *Elementarz* był i jest przestrzenią wymiany, gdzie muzyka i sztuki wizualne funkcjonują jako dwie równoważne dyscypliny, gdzie różne pokolenia i społeczności uczą się od siebie nawzajem, a gościnność i szczodrość stanowią kluczowe wartości.

Kiedy w 2020 roku do *Elementarza* trafiła nagroda Miejsce Roku przyznana przez Krakowski Salon Sztuki, została spożytkowana na organizację warsztatów *Adaptacje*, prowadzonych przez Marysję Lewandowską, w trakcie których artystki, organizatorki kultury, krytyczki i kuratorzy wspólnie myśleli o nowych, elastycznych formach tworzenia kultury. Kiedy w 2022 roku Rosja eskalowała atak na Ukrainę, to właśnie w *Elementarzu* odbyła się zorganizowana w ekspresowym tempie aukcja prac krakowskiego środowiska artystycznego na rzecz ukraińskich twórców.

Wydarzeniem, które inspirowała nową formułę *Elementarza* dla mieszkańców miast – dziś już jako re:elementarza – jest spotkanie z Cashmere Radio, berlińskim radiem społecznościowym. Kolektyw gościł w *Elementarzu* w 2019 roku. Jego siedmiodziesięcminutowa audycja live nadawana z Krakowa, w trakcie której oprócz rozmów z przedstawicielami krakowskiego środowiska muzycznego pojawiły się sety DJ-skie, jest inspiracją dla działającego na parterze Galerii Re pop-up radia.

On Self-Identifications

The re:primer programme is divided into four- to five-month blocks. Each block takes a specific work, presented in exhibitions at the main MOCAK building, the artists’ archives, or the museum’s collection, as its starting point. With the profile of MOCAK’s programme in 2026 in mind – featuring exhibitions by Ewa Partum, Kiki Smith, and Eleanor Antin – we invite people who in various ways bring to life the feminist heritage of 20th-century art. The themes of each season – *Self-Identifications*, *Assemblages*, and *The Last Days of Pompeii* – refer to the titles of respective works by the three artists.

Self-Identification is the title of Ewa Partum’s recognizable performance from 1980, as well as the related series of photo collages. These works explored the position of women in late communist Poland and the attitude of contemporary society towards the female body. In re:primer, we will talk to artists, researchers and critics about contemporary practices of investigating gender roles and norms. The title *Self-Identifications* – paraphrasing the title of Partum’s performance and using the plural form – also encapsulates a search for identity by re:primer itself.

The exhibition: Doug Ashford, Ola Mądracka, ehh hahah & Suri Stawicka

The re:primer exhibition features works by four artists that allude to the season’s theme in various ways. The sentences included in Ola Mądracka’s graphics are spoof quotes from Marxist social theories, putting a contemporary slant on the content and adding a gender aspect. In works created specifically for the exhibition, Mądracka – an artist working at the intersection of art and philosophy – asks how economic status, social roles and gender identities interact, shaping individuals’ relationships with their environment. Doug Ashford, an American artist and educator, a member of the artistic-activist collective Group Material (1979–1996), draws attention to the role that emotions and instincts play in these relationships. The colourful fields superimposed on photographs of press clippings in the 2016 video *Bunker 2* refer to abstract art, which, in Ashford’s take, ought to help perfect the ability to empathise with those who feel differently than we do. The exhibition is complemented by a recording of a new audio performance by ehh hahah and Suri Stawicka, inspired by Ewa Partum’s actions from the *Active Poetry* series (1971–1973). In the work of the duo, voices declaring attachment to various identities ‘scatter’ and re-fuse again, like phrases arranged by the wind in Partum’s actions.

Looking Back: The Primer for City Dwellers

In 2016, Leona Jacewska and Arkadiusz Półtorak embarked on *The Primer for City Dwellers*. In 2017 they were joined by Martyna Nowicka. The name of the initiative, borrowed from Bertolt Brecht’s series of poems about conformism, political engagement and the city in the Weimar Republic – *Aus dem Lesebuch für Städtebewohner*. Initially, the name was intended to refer only to a series of exhibitions devoted to urban and cultural changes in rapidly gentrifying cities, such as Kraków itself at the time. However, it quickly became associated with the venue and the entire programme, in which the exhibitions were accompanied from the outset by dance parties and concerts – the venue was intended to support cross-fertilisation between Kraków circles associated with electronic music and the visual arts. Over time, film screenings, performances and workshops also began to take place at the venue.

In the attic gallery at 7 Asnyka Street, artists just starting out would meet those internationally renowned, whether painters, installation artists, conceptualists or post-Internet creators. In its early years, *The Primer* hosted exhibitions by Mateusz Kula and Michał Soja, Jan Moszumański-Kotwica, Aleksandra Korzelska, Agata Biskup, the Rozdzielczość Chleba collective, Mikołaj Małek, Łukasz Stokłosa, Justyna Mędrala, Verena Blok and Karolina Jarzębak, as well as the collective *Year-End Exhibition: Prophecies*. The COVID-19 pandemic was a turning point in *The Primer*’s activity. The frequency of events decreased significantly, but workshops and performances began to take up more and more space in the programme. These included the project *Knots: Unconventional Knowledge* – with the participation of Iza Szostak, Tomasz Węgorzewski, and the Piotrowska / Szczęśniak duo, organised in collaboration with the Faculty of Arts of the National Education Commission University in Kraków – and meetings accompanying the micro-residencies of Jan Możdżyński and Marysia Lewandowska. As part of several post-pandemic exhibitions, the attic hosted works by Maria Loboda, Marta Niedbał, Agata Biskup, Monika Drożyńska, Marysia Lewandowska, Maria Luiza Pyriik, and – at the invitation of guest curator Goschka Gawlik – Stefan Reiterer and Georg Petermichl.

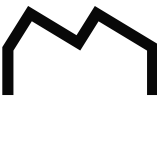
Maria Loboda, wystawa | exhibition *Two Ribbons Engaged in an Aerial Combat*, 2020, fot. | photo: Michał Sosna

On each occasion, the music was relevant to what was happening in the attic, commenting on or developing the themes present in the exhibitions. The speakers in the basement, where the events took place, often could not withstand the strain. The windows were soundproofed with old mattresses, tired dancers sat on brick walls in the absence of chairs, and post-opening conversations continued late into the night. We would invite both rising stars of the Kraków music scene and its established participants, DJs from all over Europe, as well as visual artists experimenting with new media. Black Merlin, DJ SZY, Discomule, Andrew Ingram, Lua, Bakblivv, Katarina Gryvul, Justyna Stasiowska, and Kinzo Chrome played for us, as well as – almost every time – the reliable DJ Charlie, aka Leona Jacewska.

Over the course of nearly ten years, *The Primer*’s activities have undergone changes, but its core has remained the same. *The Primer* was and still is a space for exchange, where music and visual arts function as two equal disciplines, where different generations and communities learn from each other, and where hospitality and generosity are key values.

When *The Primer* received the Place of the Year award from the Kraków Art Salon in 2020, the award was used to organise the *Adaptations* workshops, led by Marysia Lewandowska, during which artists, cultural organisers, critics, and curators jointly thought about new, flexible forms of making culture. When Russia escalated its attack on Ukraine in 2022, it was at *The Primer* that an auction of works by the Kraków artistic community was held at lightning speed to benefit Ukrainian artists.

The event that inspired the new format of *The Primer for City Dwellers* – now re-launched as re:primer – was a meeting with Cashmere Radio, a Berlin-based community radio station. The collective visited *The Primer* in 2019. Their seven-hour live broadcast from Kraków, which featured DJ sets in addition to conversations with representatives of the Kraków music scene, has inspired the pop-up radio station operating on the ground floor of the Re Gallery.

MUZEUUM
SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ
W KRAKOWIE

MOCAK

MUSEUM
OF CONTEMPORARY ART
IN KRAKÓW

MECENAS MUZEUM
MUSEUM PATRON

STRABAG
WORK ON PROGRESS

PATRONI MEDIALNI
MEDIA PATRONS

WSPÓŁORGANIZATOR PROGRAMU
GOŚCINNOSĆCI DZIAŁAŃ LOKALNYCH
CO-ORGANISER OF THE HOSPITALITY
PROGRAMME AND LOCAL INITIATIVES

S&O | **S|A|O** | **MIASTO** | **PROJEKT**

wyborczapl | **chillizet** | **TRIO** | **ART** | **PRZEDMIOT**

PARTNER HOTELOWY
HOTEL PARTNER

TRIBE

re-Bau

PATRON GALERII RE
RE GALLERY PATRON

Kraków Culture

A B

